

Oktatásügyi és Kulturális
Főigazgatóság

Európai
Képesítési
Keretrendszer

Az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR)

Oktatás és
képzés

**A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire
segít Önnek választ találni.**

Ingyenesen hívható telefonszám (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Egyes mobiltelefon-szolgáltatók nem engednek hozzáférést a 00 800-as telefonszámokhoz,
vagy kiszámlázzák ezeket a hívásokat.

Jelentős mennyiségű további információt talál az Európai Unióról az interneten.
Az információk az Europa szerveren, a következő címen állnak rendelkezésre: <http://europa.eu>

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, 2009

ISBN 978-92-79-08480-5
doi 10.2766/20456

© Európai Közösségek, 2009
A sokszorosítás a forrás megnevezésével engedélyezett.

Printed in Belgium

KLÓRMENTES FEHÉR PAPIRRA NYOMTATVA

AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁS EURÓPAI KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZERE (EKKR)

EURÓPAI BIZOTTSÁG
Oktatás és Kultúra

Egész életen át tartó tanulás: Oktatási és szakképzési szakpolitikák
Az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó szakpolitikák összehangolása

Az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszere (EKKR)

Az EKKR olyan közös európai referencia-keretrendszer, amely összekapcsolja egymással a különböző országok képesítési rendszereit, és olyan fordítási eszközként működik, amely kölcsönösen könnyebben olvashatóvá és érthetővé teszi az Európa különböző országaiban és oktatási, képzési rendszereiben megszerezhető képesítéseket. Két fő célja van: a polgárok országok közötti mobilitásának segítése, valamint az egész életen át tartó tanulásuk megkönnyítése.

Az Európai Parlament és Tanács ajánlása hivatalosan 2008 áprilisában lépett hatályba. Az ajánlás 2010-et tűzi ki határidőnek, amikor a részt vevő országoknak ajánlott elkészülniük nemzeti képesítési rendszereik EKKR-hez történő viszonyításával, 2012-ig pedig az országoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az egyes képesítésekről kibocsátott bizonyítványok utalást tartalmazzanak az EKKR megfelelő szintjére.

Az EKKR nyolc közös európai referenciaszintje segítségével fogja egymáshoz viszonyítani a különböző országok nemzeti képesítési rendszereit és keretrendszereit. Ezek a szintek a képesítések teljes skáláját lefedik, az alapozó szintektől (1. szint, például közoktatási végbizonyítványok) a felsőbb szintekig (8. szint, például doktori cím). Az EKKR – az egész életen át tartó tanulást támogató eszközként – kiterjed

valamennyi képesítésre, és felöleli az általános, a szakmai, és a tudományos oktatás és képzés valamennyi szintjen megszerzett képesítéseket. Egyaránt kiterjed a továbbképzés keretében megszerezhető képesítésekre.

A nyolc referenciaszintet tanulási eredmények alapján határozzák meg. Az EKKR elismeri: Európa oktatási és képzési rendszerei annyira sokszínűek, hogy a tanulási eredményeken alapuló megközelítés irányába történő elmozdulásra van szükség annak érdekében, hogy az országok és intézmények közötti összehasonlítás és együttműködés lehetővé váljon. Az EKKR-ben a tanulási eredményeket olyan állítások formájában határozzák meg, amelyek megmutatják, hogy a tanuló mit tud, mit ért meg, illetve milyen tevékenységre képes a tanulási folyamat befejezése után.

Az EKKR tehát a tanulás eredményeit hangsúlyozza, nem pedig a tanulási bemenetre összpontosít, mint például a tanulási idő hossza. A tanulási eredményeket három kategória szerint határozzák meg: tudás, készségek és kompetencia szempontjából. Ez arra utal, hogy a képesítések – különbözőképpen kombinálva – a tanulási eredmények széles körét ölelik fel, többek között elméleti tudást, gyakorlati és technikai készségeket, valamint a szociális kompetenciákat.

Az EKKR létrejöttének háttere: honnan ered az EKKR?

Az Európai Képesítési Keretrendszer kidolgozása 2004-ben kezdődött a tagállamoknak, a társadalmi partnereknek és más érintett feleknek arra a kérésére, mely a képesítések átláthatóságának javítására szolgáló közös referencia kialakítására vonatkozott.

A Bizottság az EKKR Szakértői Csoport támogatásával tervet készített, amely nyolcszintű, tanulási eredményeken nyugvó keretrendszert javasolt a képesítések átláthatóságának és átválthatóságának a megkönnyítése, valamint az egész életen át tartó tanulás támogatása érdekében. A Bizottság ezt a tervet 2005 második felében bocsátotta Európa-szerte konzultációra.

A konzultáció során érkezett visszajelzések azt mutatták, hogy Európában az érintettek széles körben támogatják a Bizottság javaslatát. Ugyanakkor számos pontosítást és egyszerűsítést is kértek. Válaszul a Bizottság – a 32 érintett országban dolgozó szakértők, valamint az európai társadalmi partnerek véleményére támaszkodva – módosította a javaslatot. Ezután a Bizottság a módosított szöveget elfogadta javaslatként 2006. szeptember 6-án. Az Európai Parlament és a Tanács 2007-ben sikeres tárgyalást folytatott a javaslatról, amelynek nyomán 2008 februárjában az EKKR-t hivatalosan elfogadták.

Milyen előnyei vannak az EKKR-nek Európa számára?

Az ajánlás olyan közös európai referencia létrejöttét fogja eredményezni, amely összekapcsolja egymással a különböző nemzeti képesítési rendszereket, és így megkönnyíti közöttük a hatékonyabb kommunikációt. Ezáltal egymástól független, de egymáshoz kapcsolódó és egymás számára kölcsönösen érthető képesítési rendszerek alkotta hálózat fog létrejönni.

Annak köszönhetően, hogy a tanulási eredményeket alkalmazza közös referenciapontként, a keretrendszer meg fogja könnyíteni a képesítések országok, rendszerek és intézmények közötti összehasonlítását és átadását, így európai és nemzeti szinten egyaránt a használók széles köre számára alkalmazható lesz.

Az európai országok többsége úgy döntött, hogy olyan nemzeti képesítési keretrendszereket dolgoz ki, amelyek az EKKR megközelítést tükrözik. Ezek a fejlesztések fontosak, mert biztosítják az európai szintű együttműködési folyamat nemzeti szintű háttérét. A nemzeti képesítési keretrendszerek 2004 óta történt gyors fejlődése arról tanúskodik, hogy minden szinten igény van a képesítések nagyobb átláthatóságára és összehasonlíthatóságára, valamint azt is mutatja, hogy széles körű egyetértés mutatkozik az EKKR alapjait alkotó elvekben.

Az országok képesítési rendszerei közötti szorosabb kapcsolatnak sok haszonélvezője lesz:

- Az EKKR elő fogja segíteni a tanulók és a munkavállalók mobilitásának növekedését. Megkönnyíti a tanulók számára, hogy bemutassák általános kompetenciaszintjüket a más országokban munkaerőt toborzók számára. Ennek révén a munkaadók könnyebben értelmezni tudják majd a pályázók képesítéseit, és így hozzájárulhatnak az európai munkaerő-piaci mobilitáshoz. Gyakorlati szempontból fontos, hogy 2012-től minden újonnan szerzett képesítésnek utalnia kell az EKKR megfelelő szintjére. Az EKKR tehát ki fogja egészíteni, illetve meg fogja erősíteni a már ma is létező európai mobilitási eszközöket, mint amilyen pl. az Europass, az Erasmus és az ECTS.

- Az EKKR hasznos lesz az egyén számára, ugyanis növeli az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférést, illetve az abban való részvételt. Azáltal, hogy közös referenciapontot hoz létre, az EKKR jelezni fogja, hogy miképpen kombinálhatók a különböző környezetekben – például formális tanulás vagy munka során –, illetve különböző országokban szerzett tanulási eredmények, és így hozzájárulhat a különböző, az egymástól esetleg elszigetelten működő oktatási és képzési pl. a felsőoktatási és a szakoktatási és -képzési intézmények közötti akadályok lebontásához. Ez elő fogja mozdítani az oktatási, képzési rendszerekben történő előrehaladást, a tanulóknak pl. nem kell bizonyos tananyagokat többször megtanulniuk.
- Az EKKR azokat az egyéneket is támogatni tudja, akik munkájuk során vagy más tevékenységi területeken jelentős mennyiségű tapasztalatra tettek szert, ugyanis megkönnyíti az előzetesen - nem formális, és informális tanulás keretében – megszerzett tudás elismerését. A tanulási eredmény alapú megközelítés révén könnyebb lesz felmérni, hogy a fenti környezetben szerzett ismeretek, készségek és kompetenciák tartalmuk és relevanciájuk szempontjából egyenértékűek-e a formális képesítésekkel.
- Az EKKR a felhasználó egyéneket és az oktatási és képzési szolgáltatásokat nyújtókat egyaránt támogatni fogja azáltal, hogy növeli a formális nemzeti rendszereken kívül – például különböző ágazati keretekben, vagy multinacionális vállalatoknál szerzett képesítések átláthatóságát. A tanulási eredményeken alapuló, közös referencia-keretrendszer elfogadása meg fogja könnyíteni a nemzeti hatóságok által kiadott hagyományos képesítések és az egyéb érdekelt partnerektől szerzett képesítések összehasonlítását, valamint (esetleges) összekapcsolását. Az EKKR tehát segíteni fogja az ágazatokat és az egyént abban, hogy minél jobban élhessenek a képesítések nemzetköziesedése kínálta lehetőségekkel.

Az EKKR sokat ígérő és nagy hatású eszköz, amely hatással lesz mind az oktatási és képzési rendszerekre, mind a munkaerőpiacra, az iparra, a kereskedelemre, valamint a polgárokra. További információ itt érhető el: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_hu.html

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2008/C111/01/EK AJÁNLÁSA

(2008. április 23.)

az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról (EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 149. cikke (4) bekezdésére és 150. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárással összhangban³,

¹ HL C 175., 2007.7.27., 74. o.

² HL C 146., 2007.6.30., 77. o.

³ Az Európai Parlament 2007. október 24-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2008. február 14-i határozata.

mivel:

- (1) A polgárok tudásának, készségeinek és kompetenciájának fejlesztése és elismerése kulcsfontosságú az egyéni fejlődés, a versenyképesség, a foglalkoztatottság és a társadalmi kohézió szempontjából a Közösségben. Az ilyen fejlesztésnek és elismerésnek meg kell könnyítenie a munkavállalók és tanulók transznacionális mobilitását és elő kell segítenie az európai munkaerőpiac keresleti és kínálati igényei által támasztott követelmények teljesülését. Ezért mind nemzeti, mind pedig közösségi szinten mindenki, többek között a hátrányos helyzetűek számára elő kell mozdítani és javítani kell az egész életen át tartó tanulásban való részvételt és az ahhoz való hozzáférést, valamint a képesítések használatát.
- (2) Az Európai Tanács lisszaboni ülése 2000-ben arra a következtetésre jutott, hogy a képesítések fokozott átláthatósága az egyik legfontosabb feltétele annak, hogy a Közösségben az oktatási és képzési rendszerek a tudásalapú társadalom igényeihez alkalmazkodhassanak. Az Európai Tanács 2002-es barcelonai ülésén továbbá a felsőoktatási szektoron belüli szorosabb együttműködésre, valamint a szakoktatás és szakképzés terén az elismerési módszerek és az átláthatóság javítására szólított fel.
- (3) Az egész életen át tartó tanulásról szóló, 2002. június 27-i tanácsi állásfoglalás⁴ felkérte a Bizottságot, hogy a Tanáccsal és a tagállamokkal szoros együttműködésben fejlesszen ki egy keretrendszert a képesítések elismerésére mind az oktatás, mind a képzés terén, építve a bolognai folyamat eredményeire, és a szakképzés terén is elősegítve a hasonló intézkedéseket.
- (4) Az „Oktatás és Képzés 2010” munkaprogram végrehajtásáról szóló, 2004-ben és 2006-ban elfogadott közös tanácsi és bizottsági jelentések hangsúlyozták az Európai Képesítési Keretrendszer létrehozásának szükségességét.
- (5) A kopenhágai folyamattal összefüggésben a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által a szakoktatás és szakképzés területén való megerősített európai együttműködés jövőbeni prioritásairól kiadott 2004. november 15-i következtetések elsőbbséget adtak egy nyitott és rugalmas, átláthatóságon és kölcsönös bizalmon alapuló Európai Képesítési Keretrendszer létrehozásának, amely mind az oktatás, mind a képzés területén közös hivatkozási alapul szolgál.
- (6) A nem formális és informális tanulási eredmények elismerését a nem formális és informális tanulás azonosítására és elismerésére vonatkozó közös európai elvekről szóló, 2004. május 28-i tanácsi következtetésekkel összhangban kell előmozdítani.
- (7) Az Európai Tanács 2005. márciusi és 2006. márciusi brüsszeli ülései is rámutattak az Európai Képesítési Keretrendszer elfogadásának fontosságára.
- (8) Ez az ajánlás figyelembe veszi a képesítések és a kompetenciák átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) szóló, 2004. december 15-i 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot⁵, valamint az egész életen át tartó tanulásához szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2006. december 18-i 2006/962/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlást⁶.
- (9) Ez az ajánlás összhangban van a bolognai folyamat keretében 45 európai ország felsőoktatásért felelős miniszterei által 2005. május 19–20-i bergeni ülésükön az Európai Felsőoktatási Térség számára elfogadott keretrendszerrel és szintleírásokkal.
- (10) A szakoktatás és szakképzés minőségbiztosításáról szóló, 2004. május 23–24-i tanácsi következtetések, a felsőoktatás terén a minőségbiztosítással kapcsolatos további európai együttműködésről szóló, 2006. február 15-i 2006/143/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlás⁷, valamint a felsőoktatásért felelős

⁴ HL C 163., 2002.7.9., 1. o.

⁵ HL L 390., 2004.12.31., 6. o.

⁶ HL L 394., 2006.12.30., 10. o.

⁷ HL L 64., 2006.3.4., 60. o.

miniszterek által az Európai Felsőoktatási Térségre bergeni ülésükön jóváhagyott minőségbiztosítási normák és iránymutatások olyan közös minőségbiztosítási elveket tartalmaznak, amelyeknek az Európai Képesítési Keretrendszer megvalósításának alapjául kell szolgálniuk.

- (11) Ez az ajánlás nem érinti a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁸, amely mind a megfelelő nemzeti hatóság, mind a migráns személy számára jogokat biztosít és kötelezettségeket ír elő. Az Európai Képesítési Keretrendszer képesítési szintjeire való hivatkozás nem érinti a munkaerőpiachoz való hozzáférést azokban az esetekben, amelyekben a szakmai képesítéseket a 2005/36/EK irányelvvel összhangban ismerik el.
- (12) Ennek az ajánlásnak célja, hogy közös viszonyítási keretrendszert hozzon létre, amely megfeleltetési eszközként szolgál a különböző képesítési rendszerek és szintjeik között a közoktatásban, a felsőoktatásban, illetve a szakoktatásban és szakképzésben. Ez javítani fogja a polgárok különböző tagállamok gyakorlatával összhangban kiállított képesítéseinek átláthatóságát, összehasonlíthatóságát és átvihetőségét. Elviekben minden képesítési szintnek elérhetőnek kell lennie többféle oktatási és pályafutási utat választva. Az Európai Képesítési Keretrendszernek lehetővé kell tennie továbbá, hogy a nemzetközi ágazati szervezetek képesítési rendszereiket egy közös európai viszonyítási ponthoz kapcsolják, és így rávilágítsanak a nemzetközi ágazati képesítések és a nemzeti képesítési rendszerek kapcsolatára. Az ajánlás ezért az egész életen át tartó tanulás előmozdításának, valamint a munkavállalók és tanulók foglalkoztathatósága, mobilitása és társadalmi integrációja növelésének tágabb céljaihoz is hozzájárul. Átlátható minőségbiztosítási elvek és az információcsere támogatják az ajánlás végrehajtását a kölcsönös bizalom kialakítása révén.
- (13) Ennek az ajánlásnak hozzá kell járulnia az oktatási és képzési rendszerek modernizációjához, az oktatás, a képzés és a munkavállalás közötti kölcsönös kapcsolat szorosabbá válásához, valamint a formális, nem formális és informális tanulás összekapcsolásához, hozzájárulva a tapasztalat révén szerzett tanulási eredmények elismeréséhez is.
- (14) Ez az ajánlás nem helyettesíti vagy határozza meg a nemzeti képesítési rendszereket és/vagy képesítéseket. Az Európai Képesítési Keretrendszer nem ír le egyedi képesítéseket vagy egyéni kompetenciákat, így egy bizonyos képesítést a megfelelő nemzeti képesítési rendszereken keresztül kell az Európai Képesítési Keretrendszer megfelelő szintjére vonatkoztatni.
- (15) Tekintettel nem kötelező jellegére, ez az ajánlás megfelel a szubszidiaritás elvének, mivel az átláthatóság növelése, valamint a mobilitás és az egész életen át tartó tanulás előmozdítása révén támogatja és kiegészíti a tagállamok intézkedéseit. Az ajánlást a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban kell végrehajtani.
- (16) Mivel ezen ajánlás célját, nevezetesen, hogy közös viszonyítási keretrendszert hozzon létre, amely megfeleltetési eszközként szolgál a különböző képesítési rendszerek és szintjeik között, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a fellépés léptéke és hatása miatt közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az ajánlás nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

⁸ HL L 255., 2005.9.30., 22. o. A legutóbb a 2006/100/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 2006.12.20., 141. o.) módosított irányelv.

AJÁNLJA A TAGÁLLAMOKNAK, HOGY

1. az Európai Képesítési Keretrendszerrel használják referenciaeszközként a különböző képesítési rendszerek képesítési szintjeinek összehasonlításához, mozdítsák elő az egész életen át tartó tanulást és az esélyegyenlőséget a tudásalapú társadalomban, valamint az európai munkaerőpiac további integrációját a nemzeti oktatási rendszerek sokszínűségének tiszteletben tartása mellett;
2. 2010-ig kapcsolják össze nemzeti képesítési rendszereiket az Európai Képesítési Keretrendszerrel, különösen azáltal, hogy képesítési szintjeiket átlátható módon a II. mellékletben meghatározott szintekhez viszonyítják, és szükség szerint nemzeti képesítési keretrendszereket fejlesztenek ki a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban;
3. szükség szerint fogadjanak el intézkedéseket annak érdekében, hogy 2012-ig minden, az illetékes hatóságok által kiadott új bizonyítvány, oklevél és Europass-okmány – a nemzeti képesítési rendszereken keresztül – egyértelmű hivatkozást tartalmazzon az Európai Képesítési Keretrendszer megfelelő szintjére;
4. tanulási eredményeken alapuló megközelítést alkalmazzanak a képesítések meghatározásakor és leírásakor, és a 2004. május 28-i tanácsi következtetésekben elfogadott közös európai elvek szerint mozdítsák elő a nem formális és informális tanulás elismerését, kiemelt figyelmet szentelve a munkanélküliségnek vagy a bizonytalan foglalkoztatási formáknak leginkább kitett polgároknak, akik esetében ez a megközelítés hozzájárulhat az egész életen át tartó tanulásban való részvétel növeléséhez, valamint a munkaerőpiachoz való hozzáférés javulásához;
5. a nemzeti képesítési rendszereken belüli felsőoktatási, valamint szakoktatási és szakképzési képesítéseknek az Európai Képesítési Keretrendszerhez való viszonyítása során támogassák és alkalmazzák az oktatási és képzési minőségbiztosítás III. mellékletben meghatározott elveit;
6. jelöljenek ki a tagállami struktúrákhoz és követelményekhez kapcsolódó nemzeti koordinációs pontokat a nemzeti képesítési rendszerek és az Európai Képesítési Keretrendszer közötti kapcsolat támogatására és – más illetékes nemzeti hatóságokkal együttesen végzett – irányítására, e kapcsolat minőségének és átláthatóságának előmozdítása érdekében.

E nemzeti koordinációs pontok feladatai közé tartozik:

- a) a nemzeti képesítési rendszereken belüli képesítési szintek megfeleltetése az Európai Képesítési Keretrendszer II. mellékletben leírt szintjeinek;
- b) annak biztosítása, hogy a nemzeti képesítési szintek Európai Képesítési Keretrendszerhez való viszonyítására használt módszer átlátható legyen az összehasonlíthatóság megkönnyítése érdekében, és hogy az ebből következő döntéseket közzétegyék;
- c) információhoz való hozzáférés és útmutatás biztosítása az érdekelt feleknek arról, hogyan kapcsolódnak a nemzeti képesítések a nemzeti képesítési rendszereken keresztül az Európai Képesítési Keretrendszerhez;
- d) valamennyi érdekelt fél – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban többek között a felsőoktatási, valamint a szakoktatási és szakképzési intézmények, szociális partnerek, ágazatok és szakértők – részvételének előmozdítása a képesítések európai szintű összehasonlításában és használatában.

TÁMOGATJA A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY

1. támogassa a tagállamokat a fenti feladatok teljesítésében, valamint a nemzetközi ágazati szervezeteket az Európai Képesítési Keretrendszer ezen ajánlásban meghatározott referenciaszintjeinek és elveinek használatában, különösen az együttműködés, a jó gyakorlatok cseréje és a tesztelés – többek között önkéntes kölcsönös értékelések és a közösségi programok keretében folytatott kísérleti projektek, valamint a szociális párbeszéddel foglalkozó bizottságokkal tájékoztatási és konzultációs gyakorlatok elindítása segítségével történő – megkönnyítése, valamint támogató és útmutató anyagok kidolgozása révén;
2. létrehozza 2009. április 23-ig az Európai Képesítési Keretrendszer tanácsadó csoportját (amely a tagállamok képviselőiből áll, valamint adott esetben magában foglalja az európai szociális partnereket és más érdekelt feleket is) az általános koherencia biztosítására, valamint az átláthatóság elősegítésére a képesítési rendszereknek az Európai Képesítési Keretrendszerrel való összekapcsolása során;
3. a tagállamokkal együttműködve és az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően mérje fel és értékelje az ezen ajánlásra válaszként foganatosított intézkedéseket, beleértve a tanácsadó csoport tevékenységét és annak időtartamát, és 2013. április 23-ig tegyen jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tapasztalatokról és a jövőre vonatkozó következtetésekről, ideértve szükség esetén ezen ajánlás felülvizsgálatát és módosítását is;
4. támogassa az Európai Képesítési Keretrendszer és a már létező vagy a jövőbeni európai felsőoktatási, valamint szakoktatási és szakképzési kreditátviteli és -gyűjtő rendszerek közötti szoros kapcsolatokat a polgárok mobilitásának javítása és a tanulási eredmények elismerésének megkönnyítése érdekében.

Kelt Strasbourgban, 2008. április 23-án

az Európai Parlament részéről
az elnök
HANS-GERT PÖTTERING

a Tanács részéről
az elnök
JANEZ LENARČIČ

I. MELLÉKLET

Meghatározások

Az ajánlás alkalmazásában a következő meghatározásokat kell használni:

- a) képesítés: egy értékelési és hitelesítési folyamat formális eredménye. Akkor adják ki, amikor az illetékes testület megállapítja, hogy az egyén adott követelményeknek megfelelő tanulási eredményt ért el;
- b) nemzeti képesítési rendszer: a tagállam tevékenységének minden olyan aspektusa, amely a tanulás elismeréséhez, és az oktatást és képzést a munkaerő-piachoz és a civil társadalomhoz kapcsoló mechanizmushoz kötődik. Magában foglalja a minőségbiztosításhoz, az értékeléshez és a képesítések kiadásához kötődő intézményi szabályozások és folyamatok kialakítását és végrehajtását. A nemzeti képesítési rendszer számos alrendszerből állhat, és magában foglalhat egy nemzeti képesítési keretrendszert is;
- c) nemzeti képesítési keretrendszer: a képesítések osztályozásának eszköze az elért tanulási szint meghatározására szolgáló kritériumok szerint. Célja, hogy integrálja és összehangolja a nemzeti képesítési alrendszereket, továbbá a munkaerőpiac és a civil társadalom felé növelje a képesítések átláthatóságát, hozzáférhetőségét, egymásra épülését és minőségét;
- d) ágazat: szakmai tevékenységek csoportosulása fő gazdasági funkciójuk, termékük, szolgáltatásuk vagy technológiájuk alapján;
- e) nemzetközi ágazati szervezet: nemzeti szervezetek szövetsége, ideértve például a munkaadói és szakmai testületeket, amelyek a nemzeti ágazatok érdekeit képviselik;
- f) tanulási eredmény: tudás, készségek és kompetencia szempontjából meghatározott megállapítások arra vonatkozóan, hogy a tanuló egy tanulási folyamat befejezésekor mit tud, ért és képes elvégezni;
- g) tudás: az információk tanulással történő feldolgozásának eredménye. A tudás egy munkaterülethez vagy tanulmányi területhez kapcsolódó tények, elvek, elméletek és gyakorlatok összessége. Az Európai Képesítési Keretrendszer a tudást elméleti és/vagy tárgyi (faktuális) szempontból írja le;
- h) készségek: a tudás alkalmazásának és a know-how használatának a képessége feladatok elvégzése és problémamegoldás céljából. Az Európai Képesítési Keretrendszer a készségeket kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) és gyakorlati (kézügyesség és módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) szempontból írja le;
- i) kompetencia: a tudás, készségek és személyes, szociális és/vagy módszertani képességek használatának bizonyított képessége munkahelyi vagy tanulási helyzetekben a szakmai és személyes fejlődés érdekében. Az Európai Képesítési Keretrendszer a kompetenciát a felelősség és az autonómia szempontjából írja le.

II. MELLÉKLET

Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szintjeit meghatározó jellemzők

Mind a 8 szintet egy-egy jellemzőcsoport határoz meg, amely az adott szintű képesítésekre vonatkozó tanulási eredményeket jelzi valamennyi képesítési rendszerben.

		Tudás
		Az EKKR-ben a tudást elméleti és/vagy tárgyi (faktuális) szempontból írja le.
1. szint	Az 1. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	<ul style="list-style-type: none"> • alapvető általános tudás
2. szint	A 2. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	<ul style="list-style-type: none"> • alapvető tárgyi tudás valamely munka- vagy tanulmányi területen
3. szint	A 3. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	<ul style="list-style-type: none"> • tények, elvek, folyamatok és általános fogalmak ismerete valamely munka- vagy tanulmányi területen
4. szint	A 4. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	<ul style="list-style-type: none"> • tárgyi és elméleti tudás széles összefüggésekben, valamely munka- vagy tanulmányi területen belül
5* szint	Az 5. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	<ul style="list-style-type: none"> • átfogó, specializált tárgyi és elméleti tudás valamely munka- vagy tanulmányi területen, illetve e tudás határainak ismerete
6** szint	A 6. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	<ul style="list-style-type: none"> • valamely munka- vagy tanulmányi terület magas szintű ismerete, elméletek és elvek kritikai megértésével
7*** szint	A 7. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	<ul style="list-style-type: none"> • kiemelten szakosodott tudás, részben valamely munka- vagy tanulmányi terület legfrissebb fejleményeinek ismeretével, amely eredeti megközelítések és/vagy kutatások alapjául szolgálhat • kritikus tudatosság a tudáshoz kapcsolódó kérdésekben valamely munka- vagy tanulmányi területen, valamint különböző területek kapcsolódásainál
8**** szint	A 8. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	<ul style="list-style-type: none"> • a tudás jelenlegi határait feszegető ismeretek valamely munka- vagy tanulmányi területen és a területek kapcsolódásainál

Készségek	Kompetencia
Az EKKR-ben a készségeket kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) és gyakorlati (kézügyesség valamint módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) szempontból írja le.	Az EKKR a kompetenciát a felelősség és az autonómia szempontjából írja le.
<ul style="list-style-type: none"> egyszerű feladatok elvégzéséhez szükséges alapvető készségek 	<ul style="list-style-type: none"> közvetlen felügyelet mellett, szervezett körülmények között végzett tanulás vagy munka
<ul style="list-style-type: none"> egyszerű szabályok és eszközök használatával történő feladatvégzéshez és rutin probléma megoldáshoz, releváns információk alkalmazását igénylő alapvető kognitív és gyakorlati készségek 	<ul style="list-style-type: none"> felügyelet mellett korlátozott mértékű autonómiával végzett tanulás vagy munka
<ul style="list-style-type: none"> egy sor kognitív és gyakorlati készség alapvető módszerek, eszközök, anyagok és információk kiválasztásával és alkalmazásával járó feladatok elvégzéséhez és problémák megoldásához 	<ul style="list-style-type: none"> felelősség vállalása feladatok elvégzéséért a munka vagy tanulás során a saját viselkedés körülményekhez való igazítása problémamegoldáskor
<ul style="list-style-type: none"> egy sor kognitív és gyakorlati készség egy munka- vagy tanulmányi terület specifikus problémáinak megoldásához 	<ul style="list-style-type: none"> önálló tevékenységszervezés az általában előre látható, ám adott esetben változó munka- vagy tanulmányi környezet iránytatása szerint mások rutinmunkájának felügyelete korlátozott felelősségvállalással a munka- vagy tanulmányi tevékenységek értékeléséért és javításáért
<ul style="list-style-type: none"> egy sor olyan átfogó kognitív és gyakorlati készség, amely elvont problémák kreatív megoldásainak kidolgozásához szükséges 	<ul style="list-style-type: none"> vezetés és felügyelet gyakorlása olyan munka- vagy tanulmányi tevékenységek kontextusában, ahol előre nem látható változások lépnek fel önmaga és mások teljesítményének értékelése és fejlesztése
<ul style="list-style-type: none"> szakmai magabiztosságot és az innovációt bizonyító magas szintű készségek, amelyek egy specializálódott munka- vagy tanulmányi területen összetett és előre nem látható problémák megoldásához szükségesek 	<ul style="list-style-type: none"> összetett technikai vagy szakmai tevékenységek vagy projektek vezetése, felelősség vállalása a döntéshozatalért előre nem látható munka- vagy tanulmányi helyzetekben felelősség vállalása egyének vagy csoportok szakmai fejlődésének irányításáért
<ul style="list-style-type: none"> a kutatásban és/vagy az innovációban új tudás és eljárások kifejlesztéséhez, valamint a különböző területekhez tartozó tudás integrálásához szükséges, szakosodott problémamegoldási készségek 	<ul style="list-style-type: none"> összetett, előre nem látható és új stratégiai megközelítéseket igénylő munka- vagy tanulási kontextusok vezetése és átalakítása felelősség vállalása a csoport szakmai tudásához vagy gyakorlatához való hozzájárulásért és/vagy stratégiai teljesítményének értékeléséért
<ul style="list-style-type: none"> a kutatás és/vagy az innováció kritikus problémáinak megoldásához, valamint a létező tudás vagy szakmai gyakorlat kiterjesztéséhez és újradefiniálásához szükséges legmagasabb szintű és legspecializáltabb készségek és technikák, többek között a szintetizálás és az értékelés képessége 	<ul style="list-style-type: none"> a munka- vagy tanulmányi kontextus – beleértve a kutatást – élvonalában új elképzelések vagy folyamatok kifejlesztésénél mutatott kiemelkedő tekintély, innovációs képesség, autonómia, tudományos és szakmai feddhetetlenség és folyamatos elkötelezettség

Az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerének való megfelelés

Az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszere ciklusokra (képzési szintekre) szolgál szintleírással. Valamennyi ciklus jellemzője egy általános állítást tesz az adott ciklus végét jelentő képesítéshez kötődő eredmények és képességek tipikus követelményeiről.

- * A rövid (az első ciklus részét képező vagy ahhoz kötődő) felsőoktatási ciklus leírása – amelyet a bolognai folyamat részeként a Közös Minőségi Kezdeményezés (Joint Quality Initiative) alakított ki – az EKKR 5. szintű tanulási eredményeinek felel meg.
- ** Az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerében az első ciklus jellemzése – amelyet a bolognai folyamat keretében a felsőoktatásért felelős miniszterek 2005. májusi bergeni ülésükön elfogadtak – az EKKR 6. szintű tanulási eredményeinek felel meg.
- *** Az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerében a második ciklus jellemzése – amelyet a bolognai folyamat keretében a felsőoktatásért felelős miniszterek 2005. májusi bergeni ülésükön elfogadtak – az EKKR 7. szintű tanulási eredményeinek felel meg.
- **** Az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerében a harmadik ciklus jellemzése – amelyet a bolognai folyamat keretében a felsőoktatásért felelős miniszterek 2005. májusi bergeni ülésükön elfogadtak – az EKKR 8. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

III. MELLÉKLET

Közös elvek a felsőoktatás, valamint a szakoktatás és szakképzés minőségbiztosítására vonatkozóan az Európai Képesítési Keretrendszer összefüggésében

Az Európai Képesítési Keretrendszer megvalósítása során a minőségbiztosítást, amely a felsőoktatás, valamint a szakoktatás és szakképzés elszámoltathatóságának és javításának biztosítása érdekében szükséges, a következő elvekkel összhangban kell végezni:

- A minőségbiztosítási politikáknak és eljárásoknak az Európai Képesítési Keretrendszer valamennyi szintjét alá kell támasztaniuk.
- A minőségbiztosítás az oktatási és képzési intézmények belső irányításának szerves részét képezi.
- A minőségbiztosításnak magában kell foglalnia az intézményeknek és azok programjainak vagy minőségbiztosítási rendszereinek rendszeres, külső értékelő testületek vagy ügynökségek általi értékelését.
- A minőségbiztosítást végző külső értékelő testületeket vagy ügynökségeket rendszeresen felülvizsgálják.
- A minőségbiztosítás kontextus-, bemeneti, folyamat- és kimeneti dimenziókat foglal magában, ugyanakkor a kimenetre és a tanulási eredményekre helyezi a hangsúlyt.
- A minőségbiztosítási rendszerek a következő elemeket foglalják magukban:
 - pontos és mérhető célok és normák;
 - iránymutatások a végrehajtáshoz, ideértve az érdekelt felek bevonását is;
 - megfelelő erőforrások;
 - következetes, önértékelést és külső értékelést is tartalmazó értékelési módszerek;
 - visszacsatolási mechanizmusok és eljárások a minőség javítása érdekében;
 - széles körben hozzáférhető értékelési eredmények.
- A nemzetközi, nemzeti és regionális szintű minőségbiztosítási kezdeményezéseket összehangolják az áttekinthetőség, a koherencia, a szinergia és az egész rendszerre kiterjedő elemzés érdekében.
- A minőségbiztosítás olyan együttműködési folyamat az oktatási és képzési szintek és rendszerek között, amelyben minden érintett érdekelt fél részt vesz a tagállamokon belül és a Közösség egészében.
- A közösségi szintű minőségbiztosítási iránymutatások viszonyítási pontként szolgálhatnak az értékelésekhez és az egymástól való tanuláshoz.

Európai Bizottság

Az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszere (EKKR)

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala

2009 – 15 oldal – 21 x 29.7 cm

ISBN 978-92-79-08480-5

doi 10.2766/20456

Hogyan lehet hozzájutni az EU kiadványaihoz?

Térités ellenében hozzáférhető kiadványok:

- megvehető az EU-könyvesboltban (EU Bookshop) (<http://bookshop.europa.eu>);
- megrendelhető könyvkereskedőjénél a könyv címe, kiadója és/vagy ISBN száma alapján;
- vagy megrendelhető közvetlenül értékesítési ügynökeinktől. Elérhetőségeik megtalálhatóak a <http://bookshop.europa.eu> honlapon, vagy a +352 29 29-42758-as számra küldött faxban kérheti a nemzetközi értékesítési hálózathoz tartozó boltok listáját .

Ingyenes kiadványok:

- kérje az EU-könyvesboltban (<http://bookshop.europa.eu>);
- vagy az Európai Bizottság képviselőitől. Elérhetőségeik megtalálhatóak a <http://ec.europa.eu> honlapon, vagy a +352 29 29-42758-as számra küldött faxban kérheti a képviselők listáját.

Kiadóhivatal

ISBN 978-92-79-08480-5

9 789279 084805